

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Jan Petr

Název práce: WIEVIORKA, O. *La défaite était-elle inéluctable ?*

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	3
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlepy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	3
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	12

Poznámky hodnotitele a témata k diskusi:

Student si k překladu zvolil poměrně obtížný text vyžadující nejen dokonalou znalost francouzštiny a zběhlost v překládání, ale i hlubší obeznámení s komentovanou tematikou. V určitých místech tak dochází k drobným neporozuměním, jež však mohou způsobit i mylnou interpretaci dané pasáže. Výsledný text je nevyvážený, lepší pasáže střídají horší. Chvillemi je patrná až přílišná snaha krátit delší větné celky, což obecně může přispět ke srozumitelnosti textu (a hlavně napomoci překladateli, aby se v delším souvětí sám „neztratil“), avšak v určitých místech jde o úsilí až přehnané: výsledkem tak mohou být i tvrzení podávaná takřka v holých větách, což výrazně mění celkové vyznění textu, z polemického pojednání se stává nápadně didaktický, až polopaticky formulovaný text. – Na to by si student měl ve své další praxi dávat pozor. I zde však kuriozně může dojít k chybě v překladu: např. na s. 9: „[válečná snaha] Neměla by však být opomíjena. Naopak. Spíše vojenská síla Německa byla často přeceňována.“ – při zachování původní věty by přitom sdělení zůstalo jasnější, např.: „Neměla by však být opomíjena, a to tím spíše, že německá vojenská síla byla naopak přeceňována.“

Závažnější omyly se vyskytují např. na s. 7 („**společná účast**“ – má být „vzájemná pomoc“; „**operační hodnota**“ – spíše např. „akceschopnost“); s. 8 („směle“ – má být „stále“; „logika“ – má být „představa/názor“); s. 9 („k divizím **se přidalo**“ – má být „je třeba přičíst“; „Francie **představila**“ – má být „disponovala“; „Pouze jedna [...] hranice [...] **nehraje v této rovnováze [...] roli**“ – má být „Z takto vyvážené situace nevybočuje ani [...]“); s. 9 („**Tím, že** socialistická a komunistická strana odmítly až do března 1935 odsouhlasit válečný

rozpočet, přidělil v roce 1936 předseda socialistů Léon Blum [...]“ – mělo být „Zatímco / Ačkoli socialistická a komunistická strana odmítaly až do března 1935 odsouhlasit válečný rozpočet, v roce 1936 předseda socialistů Léon Blum přidělil [...]“; „**Přednost před** modernizací dělostřelectva a letectva **dostala** výroba tanků.“ – má být „Přednostně bylo modernizováno dělostřelectvo, letectvo i tanky.“; „Statistiky mimo jiné **potvrzují skutečnost, že** armáda inovovala“ – má být „Statistiky mimo jiné potvrzují, že armáda skutečně investovala do obnovy“; „díky **dynamičnosti** ministra“ – má být „nasazení / aktivnímu přístupu“; „průmysl [...] **přešel** z výroby 330 letadel za rok 1937 na 330 letadel měsíčně [...]“ – má být „výroba stoupla z [...] na [...]“; s. 10 („kvůli **nedostatku valut a likvidity** hrozilo“ – má být „kvůli nedostatku cizí měny a disponibilních prostředků hrozilo“); s. 11 („A na ostatný drát [...] **zůstalo určeno méně než** 26 tisíc oceli“ – mělo být „což je méně než 26 tisíc tun oceli, určených na výrobu ostatného drátu [...]“; „**představivost nebo iniciativu**“ – z kontextu vyplývá, že jde spíše o „schopnost předvídat / samostatně jednat“; „**nezkušené důstojníky**“ – jde o „nedostatečně vyškolené důstojníky“); s. 12 („Věrná myšlenka **masového povstání** zavrhl profesionální armádu“ – má být „V souladu se strategií případné mobilizace / odvodu záložníků profesionální armádu zavrhl“; „s **empirickým doškolením na základě zkušeností vojáků**“ – mělo být „s doškolením vojáků opírajícím se o získané zkušenosti / s doškolením vycházejícím z přímých zkušeností“; „**bojová hodnota [vojáků] by narostla** časem“ – má být „bojová schopnost / bojeschopnost by se zvýšila“; „neměla Francie **dostatečné zkušenosti**“ – má být „potřebný počet jednotek“; „V příští válce **bude letectvo působit jako smršť**“ – mělo být „shoří jako papír“, napovídá tomu jak kontext, tak význam slovního spojení ze zdrojového textu, „feu de paille“ je totiž „rychlé vzplanutí, pomíjivá záležitost“) atp.

Titul překládaného textu je uveden chybně (vstupní strany: titulní strana – „La victoire“ namísto „La défaite“).

Problémy terminologické: na jedné straně pojem „les devises“ převáděn jako „valuty“, „devizy“ – v kontextu by bylo lepší řešit jednotně a jasněji výrazem „cizí měna“ (s. 10), pojem „likvidita“ (s. 10) není užit adekvátně, opakovaně je problematicky převáděn pojem „opérationnel“ a také „logique“ jako „logika“ (místo „názor“, „představa“, „strategie“ atp.); převod označení „la Grande Guerre“ jako „Velká válka“ (s. 11) považují za nevhodné řešení (přes argumenty uváděné v Komentáři) – zatímco ve francouzském prostředí jde o zavedené a zcela srozumitelné označení, pojící se výhradně s 1. sv. v., v prostředí českém je adjektivum „velká“ matoucí, hrozí záměna s označením 2. sv. v., a to zejména pro podobnost s u nás mnohem známějším „velká (vlastenecká) válka“, užívaném v Sovětském svazu právě pro 2. sv. v.; podobně označení „jako v roce 1914“ (s. 12) by bylo lepší překládat: „jako za / v době 1. světové války“.

Nedostatečně ověřená fakta (vyznačeno v textu práce), například: s. 6 (poznámka); na s. 12 stojí „[...] do obrněných jednotek, které doporučoval Charles de Gaulle ve své **eseji O válečném řemesle** (1934)“ – jde o knihu (*Vers l'armée de métier*), a jak vyplývá z kontextu, ale lze i ověřit a doložit, vhodnější překlad názvu by zněl „Armáda budoucnosti“, případně „Za vytvoření profesionální armády“, uvedené znění by mohlo být spíše překladem spojení „le métier de la guerre“.

Typografické chyby (překlepy), chyby v interpunkci, chybně grafické vyznačení přímé řeči, uvádění číselných údajů (data, procenta), psaní velkých písmen (vyznačeno v textu práce na s. 1–14) – na každé straně textu.

Formulační nedostatky (vyznačeno v textu práce na s. 1–14) – na každé straně textu.

Aktuální členění větné, chyby v logické výstavbě věty (vyznačeno v textu práce na s. 1–14) – prakticky na každé straně textu.

Na s. 11 chybí v překladu část věty („attribués au deuxième trimestre 1940 a l'armée“).

Na předložené práci je vidět, že student sice umí k překladu obecně přistoupit poměrně zodpovědně a tvůrčím způsobem, avšak nemá s překladem takto obtížného a tak rozsáhlého textu zkušenost, proto neodhadl všechna jeho úskalí. Na to, jak byl text složitý, odvedl student sice záslužný výkon, ale v profesionálním měřítku zůstává nedotažený. Výsledný text by před případným vydáním musel projít skutečně pečlivou revizí, a to tak důkladnou, že přesahuje zvyklosti běžné redakční práce: předpokládám, že by v tomto případě nakladatel vrátil nejprve překladateli text k přepracování.

V Praze dne: 18. 6. 2013

Oponent práce: PhDr. Jovanka Šotolová

---

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě